

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Persoonsgegevens

nota

Aanbiedingsbrief beprijzingstudies
veehouderij/akkerbouw en glastuinbouw

Datum
17 september 2025

Notanummer
2025-0000455895

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Beprijzingsstudie
veehouderij/akkerbouw
3. Beprijzingsstudie
glastuinbouw

Aanleiding

In de Fiscale strategische agenda 2024 – 2028 is aangekondigd dat het kabinet nader onderzoek laat doen naar het benodigd beprijzingsniveau om de klimaatdoelen voldoende borgen. Dit onderzoek bestaat uit een combinatie van verschillende bestaande en nieuwe onderzoeken.

In deze nota wordt een aanbiedingsbrief ter ondertekening aan u voorgelegd, waarmee de laatste twee beprijzingstudies naar de Tweede Kamer worden gestuurd. U hoeft met deze studies verder niets te doen; besluitvorming over wel/niet beprijzen in de veehouderij/akkerbouw is aan volgend kabinet en definitieve besluitvorming over het glastuinbouwpakket komt pas in het voorjaar of bij formatie terug.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de Kamerbrief en verzending van beide onderzoeken naar de Tweede Kamer en Eerste Kamer? Indien akkoord, dan kunt u beide brieven ondertekenen (zie bijlage 1).
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

Onderzoeken naar benodigd beprijzingsniveau

- De onderzoeken van Kalavasta en Berenschot zijn onderdeel van een bredere verkenning per sector wat het benodigd beprijzingsniveau is om de klimaatdoelen voldoende te borgen.
- Voor het zomerreces zijn reeds twee andere studies naar de Tweede Kamer gestuurd:
 - Onderzoek van CE Delft naar effecten van normeren en beprijzen in de gebouwde omgeving (woningendeel);
 - Onderzoek van Kalavasta naar benodigd beprijzingsniveau in ETS2 industrie en dienstensector om afgesproken klimaatdoelen te halen.

- In bijlage 13 van de MJN is, naast het overzicht van fossiele regelingen, een korte samenvatting en beschouwing opgenomen op de benodigde prijsniveaus per sector om de klimaatdoelen te halen.

Belangrijkste conclusies tariefstudie CO2-heffing glastuinbouw

- Per 2025 geldt een aparte CO2-heffing voor de glastuinbouw. In combinatie met de energiebelasting en subsidiërend beleid, moet de hoogte van de CO2-heffing zo worden vastgesteld dat tuinders voldoende emissie reducerende maatregelen nemen om het klimaatdoel van 4,3 Mton restemissies (broeikasgassen) in 2030 te realiseren.
- Uit de Klimaat- en energieverkenning van PBL bleek vorig jaar dat het huidige tarief (17,70 euro/ton CO2 in 2030) te laag is om het klimaatdoel te halen.
- In opdracht van het ministerie van Financiën is daarom door Berenschot en Kalavasta een nieuwe studie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het tarief moet worden verhoogd naar 53,15 euro/ton CO2 in 2030.
- In de voorjaarsbesluitvorming is afgesproken om per 2027 de CO2-heffing af te schaffen en om de benodigde CO2-beprijzing in te vullen via een combinatie van de energiebelasting, het tweede Europese emissiehandelssysteem (ETS2) en een bijmengverplichting voor groen gas. Hiervoor zijn diverse scenario's in de tariefstudie doorgerekend.
- In het voorjaar is afgesproken dat in het voorjaar van 2026 een finale besluitvorming plaatsvindt over de beprijzing in de glastuinbouwsector. De bijmengverplichting groen gas en een eventuele kostencompensatieregeling voor de meerkosten van ETS2 moeten namelijk eerst door KGG verder worden uitgewerkt.
- Na besluitvorming in het voorjaar van 2026, zullen de fiscale wijzigingen worden opgenomen in het Belastingplan 2027.

Belangrijkste conclusies beprijzingstudie veehouderij/akkerbouw

- Kalavasta (2025) heeft onderzoek gedaan naar de haalbaarheid en effecten van een broeikasgasemissieheffing ofwel een emissierechtenstelsel met verhandelbare rechten voor de veehouderij en akkerbouw.
- In deze studie is uitgegaan van een indicatief restemissiedoel van 13,6 Mton in 2030 en 12,5 Mton in 2035.
- Vanwege de benodigde implementatietermijn van een beprijzingstelsel, leidt dit waarschijnlijk vooral na 2030 tot extra CO2-reductie. Met name in de melkveehouderij en varkenshouderij, kan beprijzing sterk bijdragen aan de doelen richting 2035 en 2040. Dit geldt niet voor de akkerbouw, waar beprijzing vanwege de lage emissie-intensiteit alleen bij extreem hoge prijzen tot verduurzaming leiden.
- Gemiddeld genomen is een heffingstarief van 49 euro/CO2 nodig om het indicatieve restemissiedoel van 2035 te halen. Het gaat hierbij om een vlakke heffing, die geldt over alle emissies van het bedrijf.
- Indien wordt gewerkt met een vrijgestelde voet – waarbij alleen heffing hoeft te worden betaald over het deel van de emissies boven het reductiedoel – is met 264 euro/ton CO2 een veel hogere beprijzing nodig. Dit komt doordat de beprijzing dan geldt voor een veel kleinere grondslag.
- Een heffing met vrijgestelde voet of terugsluis (bij een vlakke heffing) heeft als voordeel dat minder bedrijven noodgedwongen stoppen en in de doorrekening meer bedrijven kiezen voor een transitiepad met

emissiereducerende maatregelen. Een emissierechtenstelsel met uitgifte van rechten op basis van historische emissies bevat deze elementen ook.

- De resultaten leveren waardevolle inzichten voor het ontwikkelen van een mogelijk (beprijzings)instrument in deze sectoren en kunnen gebruikt worden bij het traject van afrekenbare bedrijfsgerichte emissienormen.
- Voor de daadwerkelijke invoering van een beprijzingsstelsel zijn echter nog aanvullende stappen nodig, onder meer op het gebied van de uitvoering.
- Invoering van eventuele beprijzing in de veehouderij/akkerbouw is aan een volgend kabinet om te besluiten.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

*mits randvoorwaarden
en overige elementen
onderzocht zijn*

onder meer:

- positie NL bedrijven onderzoeken
- effecten op voedselzekerheid
- concurrentiepositie NL landbouw
- financieel gevolgen burgers, bedrijven en landbouw onderzoeken